

Lőrincz Jenő És Seiger Gabriella Esküvője

Ez a kép a dévai zsinagóga udvarán készült. A képen a szüleim esküvője látható. 1921-ben házasodtak össze, és Diósi Sámuel rabbi adta össze őket. A huppa [hüpe] az épület előtt volt felállítva, balra van a zsinagóga. Apám, Lőrincz Jenő 1898. június hetedikén született, Marosillyén, Hunyad megyében. Kolozsváron végezte el a jogi kart, ügyvéd lett. A katonai szolgálatot 1917-18-ban teljesítette, nem tudom, hol és miként -- csak azt tudom, hogy a román hadseregben volt [Csak 1920, azaz a trianoni békeszerződés után lehetett egy erdélyi születésű férfi román katona. Az apa valószínűleg a Magyar kir. Honvédségben szolgált. -- A szerk.]. Déván élt. Édesanyám, Seiger Gabriella 1899. január tizedikén született, Déván. Két évig járt Budapesten az orvosi egyetemre, 1916 és 1918 között. 1918-ban, amikor Kun Béla került hatalomra, hazatért. Aztán már nem iratkozott vissza, férjhez ment apámhoz. Apám négyéves kora óta udvarolt anyámnak. Az óvodában ismerte meg, és? addig várt, amíg édesanyám megnőtt. A szüleim nagyon vallásosak voltak, különösen édesanyám. Kóser konyhát tartott, ortodox kóser konyhát, azaz a húst elkülönítette a tejtől. Pészahkor külön edényeket használtunk, nagyon szépet, kék pereme volt, a kamrában tartottuk. Apa minden szombaton elment a zsinagógába -- hitközségi elnök volt. Anyám csak a nagyünnepek alkalmával ment. Az ünnepekkor mindig jelen volt, de péntek este és szombaton nagyon ritkán. Péntek este anyám meggyújtotta a gyertyákat -- ötöt, egyet-egyet minden családtagért. Az asztalon kalács volt -- hosszúkásak voltak, otthon készültek, apa vágta fel és osztotta el közöttünk. A péntek este mindig rendkívüli esemény volt, mert apa elment a zsinagógába, és magával vitt engem is. A fivéreim nemigen akartak menni. És szombaton ugyanúgy, együtt mentünk a zsinagógába, de az már nem volt rendkívüli dolog. Ilyen volt a helyzet akkoriban! Apa nem járt a mikvébe, csak édesanyám. A nagy hitközségeknél volt mikve a hitközség udvarán -- több épület volt ott. Édesanyám nagyon gyakran ment, legalább hetente egyszer. Amire még emlékszem az ünnepekkel kapcsolatban: évente egyszer, Szimhát Tóra napján szinte az egész hitközséget meghívtuk hozzánk, beleértve a rabbit -- apám húsz éven át a hitközség elnöke volt. Mindenestől lehetek vagy háromszázan az udvaron, pontosabban a kertben, ahova asztalokat és székeket tettek mindenki számára. Nagyon nagy kertünk volt. Az egész ház ünnepi lázban égett. Akkor Szimhát Tóra napján eljöttek hozzánk az asszonyok segíteni -- anyám

nem tudott volna egyedül ellátni háromszáz embert. Mindent nálunk készítettek el -- a süteményeket, kávé, csak a bort vásárolták. A férfiakat nem választották el az asszonyoktól, mindenki ott ült, ahol akart. Mindenféléről beszélgettek, nem politizáltak meg ilyenek -- természetes, hétköznapi dolgokról beszélgettek. Ettek, beszélgettek, előtte is, utána is imádkoztak. A szüleimet nem érdekelte a politika. A város központjában laktak, nemcsak jó, hanem nagyon jó viszonyban voltak a szomszédokkal. Jobbra és balra magyar és román szomszédaink voltak. Ami a barátokat illeti, édesanyámnak volt több, apámat elfoglalta az ügyvédi munka -- ugyanakkor apám minden bíróval, ügyésszel, ügyvéddel barátságban volt, orvosok, mindenféle értelmiségiek jártak hozzánk, a ház nyitva állt mindenki előtt. Édesanyám tagja volt a hitközségen belül működő WIZO zsidó klubnak, ami a szegények támogatásával foglalkozott. Havonta legalább egyszer találkoztak. Kezdetben a hitközség gyűjtötte a szükséges pénzalapot, de a háború idején Amerikából, a JOINT-től kaptunk adományokat. A szüleimnek sose volt gondja az antiszemizmussal, csak a vasgárdisták idején, de akkor sem történt semmi súlyos esemény. Amikor kisgyerek voltam, 1930 és 1940 között, Dévának úgy tizenkétezer lakosa lehetett, amiből zsidó vagy nyolcszáz-kilencszáz, tehát vagy tíz százalék. Éltek itt németek, magyarok, románok, zsidók, cigányok, bolgárok, szlávok -- mindenféle népség, mindenki rendben élt, nem voltak problémák. Nagyon jó keverék volt az, béke és barátság mindenütt. Nem volt semmiféle feszültség a nemzetek között. Mindenféle foglalkozást megtalálhatott itt az ember, kezdve az ügyvédekkel -- vagy öt-hat volt, orvosok -- szintén vagy öt volt, értelmiségiek, tanárok, mérnökök, kisiparosok: cipészek, szabók, bolttulajdonosok, kereskedők?